

Dydaktyka szkoły wyższej: Dydaktyka dorosłych z elementami andragogiki - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Dydaktyka szkoły wyższej: Dydaktyka dorosłych z elementami andragogiki
Kod przedmiotu	08.0-WH-T-DSW-Dydaktdorzelemandr-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Językoznawstwo
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	trzeciego stopnia z tyt. doktora
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Bogumiła Burda, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Po zrealizowaniu materiału słuchacz powinien znać i rozumieć: podstawowe pojęcia pedagogiczne oraz współczesne problemy pedagogiki jako nauki, podstawowe problemy w badaniach nad edukacją i wychowaniem ludzi dorosłych, korzystać z różnych źródeł, w tym Internetu, znać i wprowadzać nauczanie e-learningowe, mieć świadomość ograniczeń towarzyszących procesom edukacji i wychowania ludzi dorosłych, podstawowe pojęcia oświaty dorosłych i andragogiki, kierunki rozwoju, znać specyfikę pracy z człowiekiem dorosłym, znać różne strategie, rozmaite metody, odmienną organizację organizowania i realizowania procesu kształcenia i wychowania w instytucjach edukacji dorosłych, systemy kształcenia dorosłych w wybranych krajach, znać współczesne i metatrendy rozwojowe oświaty dorosłych XXI wieku; umieć dostrzegać i ewentualnie stworzyć program diagnozowania potrzeb edukacyjnych ludzi różnych środowisk społecznych, uczenia się „przez całe życie”, dobrać odpowiednie metody, formy, organizację, środki realizacji zajęć z ludźmi dorosłymi, umieć zaprezentować swoje „racje” na form grupy, umieć prowadzić dyskusję tematyczną i przygotować referat i go zaprezentować w odniesieniu do współczesnych problemów edukacji dorosłych.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1. Andragogika jako nauka Miejsce andragogiki w systemie nauk o wychowaniu, paradygmaty teoretyczne w andragogice, problematyka badawcza, zadania andragogiki, funkcje andragogiki, metody badawcze, podstawowe pojęcia w występujące w andragogice, różnice między pedagogiką a andragogiką. Współczesne źródła
2. Wprowadzenie do dydaktyki dorosłych Wydział Humanistyczny Kierunek: historia Współczesny system dydaktyczny, znaczenie pojęć „dydaktyka” „uczeń dorosły”, przedmiot dydaktyki, funkcje dydaktyki, podział dydaktyki, podstawowe pojęcia dydaktyczne: uczenie, nauczanie, kształcenie, samokształcenie, wychowanie, wspieranie aktywności edukacyjnej dorosłych, ewaluacja. Ocena i jej meandry. Współczesne i nowoczesne wykorzystanie środków dydaktycznych. Przygotowywanie się do zajęć. Prezentacje a wystąpienia publiczne.
3. Fazy rozwoju człowieka dorosłego Pojęcie rozwoju, modele zmiany rozwojowej, fazy życia i zadania rozwojowe, kryzysy i napięcia wczesnej, średniej i późnej dorosłości. Dorosłość z punktu widzenia wieku chronologicznego, biologicznego, społecznego, psychologicznego, dorosłość jako stan społeczny, dorosłość jako proces rozwoju psychicznego, dorosłość jako proces społeczno-kulturowy, dorosłość w społeczeństwach, tradycyjnych, otwartych i ponowoczesnych. Swoistość człowieka dojrzałego. Czym jest dojrzałość?, cechy rozwoju ku dojrzałości, „progi” i czynniki dojrzewania
4. Dorosły jako uczeń Charakterystyka „uczni” dorosłego, zasady i metody kształcenia dorosłych, motywy kształcenia dorosłych, modele pracy edukacyjnej z dorosłymi, „podstawa programowa” w kształceniu dorosłych – raport J. Delorsa, Strategia Lizbońska, Kurs jako podstawowa forma edukacji dorosłych (cechy, klasyfikacja, specyfika itd. Odczyty jako forma popularyzacji nauki, techniki i sztuki, amatorska twórczość artystyczna, czelnie wszechnicowe i ich specyfika (uniwersytety: powszechne, III wieku), edukacja na odległość a oświata dorosłych. Organizacje pozarządowe w procesie edukacji ustawicznej. Programy w edukacji człowieka dorosłego.
5. Kształcenie ustawiczne Koncepcje edukacji ustawicznej wybranych autorów (Paul Lengrad, Bogdan Suchodolski), raporty edukacji ustawicznej: Raport Faure,a, Biała Księga Komisji Europejskiej, Niebieska Księga Unii Europejskiej, współczesne trendy rozwojowe szkolnictwa dla dorosłych w Polsce i w wybranych krajach, stowarzyszenia społeczne i ich udział w międzynarodowej współpracy w zakresie edukacji dorosłych, międzynarodowe korporacje i ich udział w międzynarodowej współpracy w zakresie edukacji dorosłych. 6. Pracownicy oświaty dorosłych Zakres pracy. Specyfika wykonywanych czynności wychowawczych i kształceniowych., cechy osobowości pracownika oświaty dorosłych. Funkcje i zadania pracownika oświaty dorosłych, przyszłość edukacji dorosłych społeczeństwa informatycznego, kierunki działań edukacji dorosłych w przyszłości. Problemy edukacji dorosłych i próby ich przewyciężenia. Edukacja europejska a edukacja dorosłych – zagrożenia i dylematy.
7. Historia oświaty dorosłych i myśli andragogicznej Początki i rozwój myśli naukowej nad edukacją dorosłych, polska myśl andragogiczna, działy andragogiki, współdziałanie z innymi naukami. Andragogiki szczegółowe: Andragogika kultury, andragogika wolnego czasu - zagospodarowania wolnego czasu, upowszechnienie kultury, potrzeby kulturalno-oświatowe ludzi dorosłych, andragogika pracy, edukacyjne aspekty pracy ludzkiej, andragogika turystyki i krajoznawstwa, andragogika wieku emerytalnego, wychowanie do

starości, andragogika porównawcza.

8. Metodologia badań andragogicznych Współczesne koncepcje i inicjatywy – ujęcie międzynarodowe, diagnoza i ewaluacja procesów kształcenia oraz metody doradztwa w andragogice.

9. Nowoczesne metody i techniki nauczania w praktyce. Współczesne meta trendy edukacji XXI wieku. Nowoczesne technologie w kształceniu: aplikacje mobilne, rewolucja tabletoowa i mobilna, uczenie oparte na grach, analityka uczenia się, kierowanie urządzeniami za pomocą gestów i ruchów, Internet rzeczy. Nowe formy zdobywania wiedzy. Internet – walory i wady. Humor w edukacji. Drogi doskonalenia indywidualnego stylu prowadzenia zajęć.

10. Społeczna rola uczonego. Trudne sytuacje w dydaktyce. Etyka w zawodzie nauczyciela akademickiego i w pracy z dorosłymi.

Metody kształcenia

Rozmowa nauczająca, dyskusja, dyskusja panelowa, przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej, nauczanie polimetodyczne, metody sytuacyjne i symulacyjne, przygotowanie referatu i jego prezentacja. Techniki i nowoczesne technologie stosowane w edukacji dorosłych.

Efekty kształcenia i metody weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Doktorant ma wiedzę w zakresie metod i technik prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym na temat nowych technologii kształcenia studentów	<ul style="list-style-type: none">KJ3_W06	<ul style="list-style-type: none">egzamin - ustny, opisowy, testowy i inneobserwacja i ocena aktywności na zajęciachprojekt	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia
Doktorant jest przygotowany metodycznie do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego, potrafi stosować nowoczesne techniki, technologie i metody prowadzenia zajęć	<ul style="list-style-type: none">KJ3_U05	<ul style="list-style-type: none">dyskusjaegzamin - ustny, opisowy, testowy i innereferatprezentacja	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia
Doktorant ma świadomość rangi profesjonalnego przygotowania do zawodu nauczyciela akademickiego oraz konieczności przestrzegania etyki zawodowej	<ul style="list-style-type: none">KJ3_K05	<ul style="list-style-type: none">dyskusjaegzamin - ustny, opisowy, testowy i inneodpowiedź ustna	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia jest zdanie egzaminu.

Aby przystąpić do egzaminu, należy:

- wykazać aktywność na zajęciach polegającą na udziale w rozmowie nauczającej (ocenie podlegać będzie prezentacja informacji, zajęcie konkretnego stanowiska wobec omawianych problemów),
- przygotować prezentację dotyczącą wybranego zagadnienia,
- przygotować referat dotyczący wybranego zagadnienia i go wygłosić.

Obciążenie pracą

Obciążenie pracą	Studia stacjonarne (w godz.)	Studia niestacjonarne (w godz.)
Godziny kontaktowe (udział w zajęciach; konsultacjach; egzaminie, itp.)	40	-
Samodzielna praca studenta (przygotowanie do: zajęć, kolokwium, egzaminu; studiowanie literatury przygotowanie: pracy pisemnej, projektu, prezentacji, raportu, wystąpienia; itp.)	85	-
Łącznie	125	-
Punkty ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	2	-
Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	3	-
Łącznie	5	-

Literatura podstawowa

Aleksander T., Andragogika. Podręcznik akademicki, Radom-Kraków 2009.

Aleksander T., Andragogika. Poradnik dla studentów szkół wyższych, Ostrowiec Św. 2002.

Bańka A., Bezrobocie. Podręcznik pomocy psychologicznej, Poznań 1992.

Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001.

Biała Księga Kształcenie i Doskonalenia. Nauczanie i uczenie się. Na drodze do uczącego się społeczeństwa. Komisja Europejska-Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, Warszawa 1997.

Kształcenie ustawiczne – idee i doświadczenia, red. Z.P. Kruszewski, J. Pólturzycki, E.A. Wesołowska, Płock 2003.

Kształcenie ustawiczne w szkołach wyższych – od idei do praktyki, red. R. Górala, J. Pólturzycki, Płock-Toruń 2004.

Malewski M., Andragogika w perspektywie metodologicznej, Wrocław 1990.

Matlakiewicz A., Solarczyk-Szwec H., Dorosli uczą się inaczej. Andragogiczne podstawy kształcenia ustawicznego, Toruń 2005.

Mel Silberman, Metody aktywizujące w szkoleniach, Oficyna Wydawnicza, Kraków 2006

Nauczyciel andragog na początku XXI wieku, red. W. Horyń, J. Maciejewski, Wrocław 2004.

Pólturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Płock 2002 Pólturzycki J., Dydaktyka dorosłych, Warszawa 1991

Rozmus A., Wykładowca doskonały, Podręcznik nauczyciela akademickiego, Oficyna Wolters Kluwer Business, Warszawa 2013.

Wydział Humanistyczny Kierunek: historia Wujek T. (red.), Wprowadzenie do andragogiki, Warszawa 1996.

Wujek T., (red.), Wprowadzenie do dydaktyki dorosłych, Warszawa 1992, cz. III.

Literatura uzupełniająca

Cieślak A., Rozwój teorii i praktyki kształcenia ustawicznego, Warszawa 1981.

Czerniawska O., Drogi i bezdroża andragogiki, Łódź 2000.

Dubas E., Czerniawska O. /red./ Drogi edukacyjne i ich biograficzny wymiar, Warszawa 2002.

Edukacja. Jest w niej ukryty skarb. Raport dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla XXI wieku pod przewodnictwem J. Delorsa, Warszawa 1998.

Faure E. /red./ Uczyć się, aby być, Warszawa 1975.

Juraś-Krawczyk B./red./ Przygotowanie do życia na emeryturze, Łódź 1998.

Lowe J., Rozwój oświaty dorosłych. Tendencje światowe, Warszawa 1982.

Niemiecko B., Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Warszawa 2007.

Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996, wyd. następne.

Orkwiszewska A., Katolickie uniwersytety ludowe w świetle nauczania społecznego Kościoła, Warszawa 2004.

Pachociński R., Andragogika w wymiarze międzynarodowym. Podręcznik dla studentów pedagogiki, Warszawa 1998. Pietrański Z., Rozwój człowieka dorosłego, Warszawa 1990.

Pólturzycki J., Edukacja dorosłych za granicą, Toruń 1998.

Przybylska E. /red./ Andragogiczne wątki, poszukiwania, fascynacje, Toruń 2001.

Saran J./red./ Edukacja dorosłych. Teoria i praktyka w okresie przemian, Lublin 2000.

Siebers H., Metody pracy kształceniowej, Kraków 2005. Sztuka nauczania, Czynności nauczyciela, pod red. K. Kruszewski, Warszawa 2004.

Turoś L., Andragogika ogólna, Siedlce 1993. Urbańczyk F., Dydaktyka dorosłych, Wrocław 1973.

Wiśniewska-Roszkowska K., Starość jako zadanie, Warszawa 1989.

Wojciechowski K./red./ Encyklopedia oświaty i kultury dorosłych, Ossolineum 1986.

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Anna Wojciechowska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-09-2016 15:25)